

Handläggare
Kommunstyrelseförvaltningen
Torstein Tysklind
Ekonomidirektör
08-578 29 730
torstein.tysklind@tyreso.se

Handlingstyp
Tjänsteskrivelse
Datum
2021-02-08

Sida
1 (3)
Diarienummer
2021/KS 0076

Mottagare
Kommunledningsutskottet

Senarelagd kommunplansprocess 2022

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till kommunledningsutskottet för beslut i kommunfullmäktige

1. Beslut om kommunplan med budget 2022-2025 inklusive skattesats senareläggs och fastställs av kommunfullmäktige senast oktober 2021.
2. Datum för strategidagar 2021 ändras så att strategidag 11 mars utgår. Ny strategidag blir 3 september.

Kommunstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Kommundirektör

Torstein Tysklind
Ekonomidirektör

Sammanfattning

Covid-19 pandemin medför dels en ekonomisk osäkerhet när det gäller budgetförutsättningarna för 2022. För att säkra bättre underlag för budget föreslås att beslut om kommunplan 2022 senareläggs till oktober 2021. Beslut om mål för 2022 samt investeringsprogram fattas vid kommunfullmäktige i juni 2021.

Beskrivning av ärendet

Kommunens styrprocess förutsätter att beslutet om kommunplan och budget för följande år ska fattas i juni månad. Syftet med ett tidigt beslut är att ge nämnderna stabila förutsättningar att besluta om nämndplaner under oktober månad.

En konsekvens av detta är att arbetet med att ta fram förslaget till kommunplan måste vara klart tidigt i maj månad, och att förslaget bygger på

två skatteprognoser under våren (februari och sent i april) samt årsbokslutet för föregående år. När förslaget ska tas fram föreligger inte den första helhetliga delårsrapporten som bygger på resultatet per sista april klart.

Denna process fungerar bra i en stabil ekonomisk situation. Under 2020 var de ekonomiska förutsättningarna mycket volatila på grund av Covid-19 pandemin. Det återspeglade sig i kraftiga förändringar av skatteprognoser under året. Även kommunens prognoser har sett kraftiga förändringar. Med bakgrund i den situationen valdes inför 2021 att senarelägga kommunplansprocessen och dela den i två delar: I juni togs ett beslut om budgetförutsättningar inför 2021 med preliminära ramar. Nämnderna förväntades sedan besluta om preliminära ekonomiska nämndplaner i oktober. I november fattades sedan det slutgiltiga beslutet om kommunplan, vilket ledde till att nämnderna fick revidera sina nämndplaner under december/januari.

Inför processen 2022 har en utvärdering genomförts av processen 2021.

- Beslutet i november innebar att det blev mycket liten tid för nämnderna att slutföra sina nämndplaner. Störst problem blev det för BUN som är tvungna att fastställa priserna för fristående skolor senast 15 december.
- Arbetet med en preliminär nämndplan upplevdes av organisationen som ett dubbelarbete. Förfarandet ledde inte till, så som var avsikten, att ny information tillfördes i budgetarbetet i och med de preliminära nämndplanerna

Utifrån detta har frågan om vilka av kommunfullmäktiges sammanträden som kan vara lämpliga för att fatta beslut om kommunplan 2022 belysts: juni, september, oktober och november. Följande faktorer har beaktats:

- Bedömningen är att det även inför 2022 föreligger en risk för en volatil ekonomisk situation. Utvecklingen av covid-19 pandemin samt effekten av vaccineringen kommer påverka konjunkturen i Sverige och därmed skatteprognoserna. För att få tillgång till så mycket ekonomisk information som möjligt bör kommunplansbeslutet fattas sent. Bedömningen är att osäkerheten kommer vara stor vid ett beslut om kommunplanen i juni.
- Fyra skatteprognoser presenteras under året: 18 februari, 29 april, i slutet av augusti och i månadskiftet september/oktober.
- För att ge nämnderna tid att fatta beslut om nämndplaner bör kommunplansbeslutet inte fattas för sent. Erfarenheten är att beslut i november är för sent för nämnderna, särskilt för barn- och utbildningsnämnden som behöver fastställa prislistor.

- Erfarenheten är att frågor om kommunens mål och vart kommunen är på väg tenderar att överskuggas av budgeten i kommunfullmäktiges debatt. Därför kan det vara fördelaktigt att fatta beslut om kommunens mål och vägval på ett särskilt fullmäktige som ligger tidigt i processen – förslagsvis i juni månad.
- Det bedöms som viktigt att man vid budgetsammanträdet har möjlighet att genomföra en bred politisk debatt. Det bedöms svårt att genomföra fullt ut genom ett digitalt sammanträde, utan fordrar sannolikt ett fysiskt sammanträde. Förutsättningarna att kunna genomföra ett sådant sammanträde bedöms som betydligt bättre under hösten än innan sommaren.
- Budgetprocessen bör planeras så att framtagandet av det politiska slutförslaget inte sker under semesterperioden (15 juni – 15 augusti). Det innebär att ett budgetbeslut vid kommunfullmäktiges septembersammanträde är svårt.

Utifrån dessa förutsättningar förordar kommunstyrelseförvaltningen följande:

- Vid kommunfullmäktiges sammanträde 15 juni fattas beslut investeringsprogram samt om mål för 2022.
- Kommunplan för 2022 fastställs vid kommunfullmäktiges sammanträde 21 oktober. Det innebär att det behandlas på kommunledningsutskottet 22 september och i kommunstyrelsen 5 oktober.
- Nämnderna fattar sedan beslut om nämnpåplaner under november eller december månad.

Denna tidplan har den nackdel att den sista skatteprognosen kommer att komma mellan behandlingen i kommunledningsutskottet och i kommunstyrelsen. Om oktoberprognosen visar på betydande förändringar från augustiprognosen kan det bli aktuellt att justera förslaget till kommunplan mellan behandlingen i kommunledningsutskottet och kommunstyrelsen.

Planen skulle i så fall även innebära ett behov av att förskjuta strategidagarna under året som följer:

- 11 mars: utgår
- 15 april: ”Nuläge och önskat framtida läge” - heldag
- 29 april: ”Investeringar och mål” – Halvdag
- 3 september: ”Budgetförutsättningar och förslag till driftbudget 2022”

Ärendet bedöms inte beröra barn varför någon prövning av barnets bästa inte har genomförts.